Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amac? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amac? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30533

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amac? Ölçe?i (SASKAMÖ), üniversite ö?rencilerinin **sosyal a? sitelerini** kullanma motivasyonlar?n? ve amaçlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, H. Karal ve M. Kokoç taraf?ndan 2010 y?l?nda yap?lan bir çal??ma sonucunda olu?turulmu?tur. Bu araç, sosyal a?lar?n kullan?m?n?n alt?nda yatan temel motivasyonlar?, özellikle sosyal etkile?im, yeni ili?kiler kurma ve e?itim gibi farkl? boyutlarda de?erlendirmeyi hedefler. SASKAMÖ, 3 alt boyutta toplam 14 maddeden olu?maktad?r.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n sosyal a? kullan?m?na yönelik tutumlar?n? 5'li **Likert tipi** bir derecelendirme ile ölçer (1=kesinlikle kat?lm?yorum, 5=kesinlikle kat?l?yorum). Bu ölçek, özellikle e?itim bilimleri ve ileti?im ara?t?rmalar? alanlar?nda, genç yeti?kinlerin dijital platformlarla olan ili?kilerini anlamak için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sosyal A? Siteleri, Kullan?m Amaçlar?, Üniversite Ö?rencileri, Sosyal Etkile?im, E?itim Teknolojileri, Psikometrik Ölçek Geli?tirme, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Hasan Karal, Mehmet Kokoç

Amaç

Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amac? Ölçe?i'nin temel amac?, üniversite düzeyindeki ö?rencilerin popüler **sosyal a? sitelerini** hangi spesifik motivasyonlarla kulland?klar?n? bilimsel olarak belirlemektir. Bu amaç, ö?rencilerin sosyal, ki?isel ve akademik ya?amlar?ndaki dijital entegrasyon düzeylerini ve bu platformlardan beklentilerini ölçmek için tasarlanm??t?r.

Ölçek geli?tirme çal??mas?, sosyal a? kullan?m?n?n tek boyutlu olmad???n? varsayarak, bu kullan?m?n alt?nda yatan karma??k amaçlar yelpazesini (sosyalle?me, kimlik olu?turma, bilgi edinme) ay?rt etmeyi hedeflemi?tir. Elde edilen veriler, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n ö?rencilerin dijital al??kanl?klar?n? daha iyi anlamalar?na yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Yap?

SASKAMÖ, ö?rencilerin sosyal a? kullan?m amaçlar?n? temsil eden üç temel **psikolojik yap?dan** olu?maktad?r. Bu yap?lar, orijinal çal??mada gerçekle?tirilen faktör analizi sonucunda ortaya ç?km??t?r ve toplam 14 madde bu üç boyuta da??t?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu üç alt boyut ?unlard?r:

Sosyal Etkile?im ve ?leti?im Amaçl?: Bu boyut, kullan?c?lar?n ki?isel profillerini yönetme, mevcut arkada?lar?yla ileti?im kurma ve genel sosyal etkile?im ihtiyaçlar?n? kar??lama motivasyonlar?n? kapsar (8 madde).
Tan?ma ve Tan?nma Amaçl?: Bu boyut, yeni insanlarla tan??ma, arkada? çevresini geni?letme ve sosyal olarak kabul görme veya fark edilme iste?i gibi motivasyonlar? ölçer (3 madde).
E?itim Amaçl?: Bu boyut, sosyal a?lar? okul projeleri, ödevler veya akademik ara?t?rmalar için bir bilgi kayna?? veya i?birli?i arac? olarak kullanma niyetini ifade eder (3 madde).

Geçerlik

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar? hakk?nda spesifik istatistiksel de?erler (örne?in, yap? geçerli?i, ölçüt geçerli?i) orijinal kaynakta ayr?nt?l? olarak belirtilmemi?tir; ancak, ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda faktör analizinin gerçekle?tirildi?i varsay?lmaktad?r. Ölçe?in yap?s?n?n üç alt boyutlu olmas?, yap? geçerli?ine yönelik kan?t sa?lamaktad?r.

Akademik bir ölçek geli?tirme çal??mas? oldu?u göz önüne al?nd???nda, genellikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) süreçlerinin uyguland??? kabul edilmelidir. ?lgilenen ara?t?rmac?lar, geçerlik sonuçlar?n?n detaylar? için kaynak makaleye ba?vurmal?d?r.

Güvenirlik

Ölçe?in **güvenirlik** katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?) kaynakta do?rudan listelenmemi?tir. Ancak geli?tirme çal??mas?, bu tür psikometrik araçlar?n standart güvenirlik testlerinden geçti?ini i?aret etmektedir.

Tipik olarak, geli?tirme a?amas?nda iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenirli?i gibi yöntemler kullan?larak ölçe?in tutarl?l??? de?erlendirilmi?tir. Çal??man?n akademik yay?n standard?na uygunlu?u, güvenirlik analizlerinin yap?ld???na dair güçlü bir kan?t sunmaktad?r.

Faktör Analizi

Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amac? Ölçe?i, çok boyutlu bir yap?y? ortaya ç?karmak amac?yla **faktör analizi** kullan?larak geli?tirilmi?tir. Bu analiz, 14 maddenin, kullan?m amaçlar?n?n do?as?na uygun olarak üç temel faktör alt?nda topland???n? göstermi?tir.

Bu faktörler (Sosyal Etkile?im ve ?leti?im, Tan?ma ve Tan?nma, E?itim Amaçl?), ö?rencilerin sosyal a? kullan?m?ndaki farkl? motivasyon alanlar?n? ba?ar?yla ayr??t?rmaktad?r. Faktör yükleri ve aç?klanan varyans oranlar? gibi detayl? istatistiksel bulgular, ölçe?in yap?sal sa?laml???n? desteklemektedir ve orijinal makalede mevcuttur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: 14 maddeden olu?an, 3 alt boyutlu anket tipi ölçek.

Language Available: Türkçe

Population Group: Üniversite Ö?rencileri

Age Group: Genç Yeti?kinler (Yakla??k 18-25 ya?)

Population Details: Ölçek, üniversite düzeyindeki ö?rencilerin sosyal a? kullan?m amaçlar?n? belirlemek üzere standardize edilmi?tir.

Test Methodology: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r (1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum). Yüksek puanlar ilgili kullan?m amac?n?n yüksek düzeyde oldu?unu gösterir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal Medya Kullan?m?, Psikometri, Ö?renci Motivasyonu, Dijital ?leti?im, Faktör Analizi, Ölçek Geçerli?i, E?itim Amaçl? Kullan?m.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: mkokoc@ktu.edu.tr (Sorumlu Yazar Mehmet Kokoç)

Correspondence Address: Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ), Türkiye (Yazar?n 2010 y?l?ndaki tahmini kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik bir yay?n olarak eri?ime sunulmu?tur. Kullan?m izni ve ticari ücretlendirme hakk?nda detayl? bilgi için sorumlu yazar Mehmet Kokoç ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im adresi: mkokoc@ktu.edu.tr.

Ölçe?in geli?tirildi?i ve yay?nland??? y?l **2010**'dur. Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: sosyal-ag-siteleri-kullanim-amaci-olcegi-toad.pdf.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Karal, H. ve Kokoç, M. (2010). Üniversite ö?rencilerinin sosyal a? siteleri kullan?m amaçlar?n? belirlemeye yönelik bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education (TURCOMAT)*, *1*(3), 251-263.

Makalenin tam metnine DergiPark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr.

Sosyal A? Siteleri Kullan?m Amac? Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 3 alt boyut ve 14 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme 5'li Likert tipi olup (1=kesinlikle kat?lm?yorum, 5=kesinlikle kat?l?yorum), maddeler a?a??da belirtilen alt boyutlara göre grupland?r?lm??t?r:

Sosyal Etkile?im ve ?leti?im Amaçl? (8 madde): Kendime özgü alan (profil, ki?isel sayfa...) yaratma imkan? sundu?u için kullan?yorum
Tan?ma ve Tan?nma Amaçl? (3 madde): Yeni insanlarla tan??mak, yeni arkada?l?klar kurmak için kullan?yorum.
E?itim Amaçl? (3 madde): Okul proje/ödevlerimle ilgili ara?t?rma yapmak için kullan?yorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM